EVROPSKÁ
KOMISE

V Bruselu dne 26.7.2022
COM(2022) 355 final

ZPRÁVA KOMISE EVROPSKÉMU PARLAMENTU A RADĚ

o provádění nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 453/2008 o čtvrtletní statistice volných pracovních míst ve Společenství

1. ÚVOD

1.1 Souvislosti

Statistika volných pracovních míst zaznamenává počet volných pracovních míst v určitém okamžiku, jmenovitě část poptávky po pracovní síle, která není uspokojena nabídkou pracovní síly. Poskytuje proto klíčové informace o možných rozdílech mezi nabídkou a poptávkou v oblasti pracovních sil, včetně nesouladu mezi nabídkou a poptávkou na trhu práce, který nastává, když dovednosti nebo místo, kde se lidé ucházejí o práci, neodpovídají očekáváním možných zaměstnavatelů.

Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 453/2008 ze dne 23. dubna 2008 o čtvrtletní statistice volných pracovních míst ve Společenství[1] (dále jen „nařízení o statistice volných pracovních míst“) stanoví rámec pro tvorbu a vyhodnocování čtvrtletních statistik volných pracovních míst.

Článek 10 nařízení o statistice volných pracovních míst požaduje, aby Komise do 24. června 2010 a poté každé tři roky předložila Evropskému parlamentu a Radě zprávu o provádění nařízení. Účelem této zprávy je posoudit kvalitu statistik poskytovaných členskými státy i kvalitu evropských souhrnných ukazatelů. Dále jsou v ní určeny a představeny oblasti, ve kterých by bylo možné v budoucnu dosáhnout zlepšení.

Toto je pátá zpráva Komise Evropskému parlamentu a Radě[2]. Vychází ze zkušeností shromážděných při čtvrtletním předávání údajů a z dokumentace poskytnuté členskými státy v ročních zprávách o kvalitě. Tato zpráva se zaměřuje na kvalitu údajů statistiky volných pracovních míst obdržených od předchozího vydání. Zabývá se údaji statistiky volných pracovních míst poskytnutými Komisi za referenční období od prvního čtvrtletí roku 2019 (2019Q1) do čtvrtého čtvrtletí roku 2021 (2021Q4).

1.2 Právní rámec

Za účelem doplnění obecného rámce stanoveného nařízením o statistice volných pracovních míst přijala Komise dvě prováděcí nařízení:

– nařízení Komise (ES) č. 1062/2008[3], které vymezuje postupy očištění od sezonních vlivů, jež se použijí od prvního čtvrtletí roku 2014, strukturu a obsah ročních zpráv o kvalitě, které předkládají členské státy Komisi, a dále lhůty pro předávání těchto zpráv, a

– nařízení Komise (ES) č. 19/2009[4], které vymezuje pojem „volné pracovní místo“, stanoví lhůty pro předávání údajů a specifikuje období, jichž se týká předání prvního

[1] Úř. věst. L 145, 4.6.2008, s. 234.

[2] Viz předchozí zpráva, COM(2019) 368 ze dne 13. srpna 2019.

[3] Nařízení Komise (ES) č. 1062/2008 ze dne 28. října 2008, kterým se provádí nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 453/2008 o čtvrtletní statistice volných pracovních míst ve Společenství, pokud jde o postupy očištění od sezonních vlivů a zprávy o kvalitě (Úř. věst. L 285, 29.10.2008, s. 3).

[4] Nařízení Komise (ES) č. 19/2009 ze dne 13. ledna 2009, kterým se provádí nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 453/2008 o čtvrtletní statistice volných pracovních míst ve Společenství,

souboru údajů. Příloha tohoto právního aktu uvádí seznam členských států, které provádějí studie proveditelnosti, a témata, jichž se tyto studie týkají.

V souladu s výše uvedenými právními předpisy jsou všechny členské státy povinny počínaje prvním čtvrtletím roku 2010 dodávat časové řady údajů o celkovém počtu volných pracovních míst a počtu obsazených pracovních míst ve své zemi. Údaje by měly poskytnout nejpozději 70 dní po skončení čtvrtletí (T+70). Kromě toho musí členské státy, jejichž celkový počet zaměstnanců představuje více než 3 % celkového počtu zaměstnanců v EU, předávat bleskové odhady do 45 dnů od konce čtvrtletí (T+45).

Členské státy jsou povinny poskytnout údaje o počtu volných pracovních míst a obsazených pracovních míst za všechny podnikatelské jednotky a podle ekonomických činností pro každou sekci klasifikace ekonomických činností NACE Revize 2 (NACE Rev. 2)[5]. Pro malé podniky (vymezené jako jednotky s méně než 10 zaměstnanci) a sekce O až S klasifikace NACE Rev. 2[6] (kde jsou hlavními činnostmi veřejná správa, zdravotnické služby a vzdělávání) však nařízení o statistice volných pracovních míst stanoví, že všechny členské státy, které mají potíže s poskytováním údajů, by měly provádět studie proveditelnosti.

Ačkoli tyto studie proveditelnosti umožnily některým členským státům dosáhnout plného pokrytí hospodářství, v případě tří z nich (Dánsko, Francie a Itálie) tomu tak dosud není. Údaje za tyto země nejsou plně srovnatelné s údaji zbytku EU. Ve Francii i v Itálii nejsou veřejné instituce zahrnuty do odvětví veřejné správy, vzdělávání a zdravotnictví (sekce O, P a Q klasifikace NACE Rev. 2). Kromě toho Francie zahrnuje do průzkumů pouze jednotky s 10 a více zaměstnanci, zatímco Dánsko zahrnuje pouze jednotky v rámci podnikové ekonomiky (sekce B až N klasifikace NACE Rev. 2).

Od poslední zprávy začaly Itálie a Malta předávat údaje o volných pracovních místech za všechny velikosti podniků, včetně podniků s jedním až devíti zaměstnanci. Tímto krokem Malta nyní pokrývá celý rozsah statistik volných pracovních míst.

Zbytek zprávy je strukturován následovně: oddíl 2 prezentuje pokrok v provádění nařízení o společné statistice volných pracovních míst za poslední tři roky, oddíl 3 analyzuje hlavní dopad krize COVID-19 na statistiku volných pracovních míst a oddíl 4 hodnotí kvalitu statistik volných pracovních míst. V oddíle 5 jsou vyvozeny závěry a navrženy způsoby, jak v budoucnu ještě lépe naplnit očekávání uživatelů.

---

pokud jde o definici volného pracovního místa, referenční dny pro sběr údajů, specifikace předávání údajů a studie proveditelnosti (Úř. věst. L 9, 14.1.2009, s. 3).

5 Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1893/2006 ze dne 20. prosince 2006, kterým se zavádí statistická klasifikace ekonomických činností NACE Revize 2 a kterým se mění nařízení Rady (EHS) č. 3037/90 a některá nařízení ES o specifických statistických oblastech (Úř. věst. L 393, 30.12.2006, s. 1).

6 Patří sem: veřejná správa a obrana, povinné sociální zabezpečení (sekce O), vzdělávání (sekce P), zdravotní a sociální péče (sekce Q), kulturní, zábavní a rekreační činnosti (sekce R) a ostatní činnosti, jako jsou činnosti organizací sdružujících osoby za účelem prosazování společných zájmů, opravy počítačů a výrobků pro osobní potřebu a převážně pro domácnost a poskytování ostatních osobních služeb (sekce S).

2. OBECNÝ POKROK DOSAŽENÝ OD MINULÉ ZPRÁVY

Od přijetí minulé zprávy v roce 2019 nedošlo k žádným legislativním změnám.

Pokud jde o produkční proces, v produkčním řetězci statistiky volných pracovních míst se provedla řada zlepšení, jak se podrobně uvádí v následujících bodech.

2.1 Standardy pro shromažďování údajů

Statistiky volných pracovních míst byly předány všemi členskými státy za použití struktury údajů pro výměnu statistických údajů a metadat (SDMX)[7] a mezinárodně dohodnutých seznamů kódů (které jsou dostupné na internetu prostřednictvím zvláštního registru)[8]. Stejné kódování bylo použito v databázi statistiky volných pracovních míst Eurostatu a pro předání statistiky volných pracovních míst Evropské centrální bance.

Od předání statistiky volných pracovních míst za referenční čtvrtletí 2021Q3 (bleskové a konečné) začaly členské státy používat verzi 2.3 definice struktury údajů používané při předávání údajů statistiky volných pracovních míst prostřednictvím SDMX, která zahrnuje také novou klasifikaci NUTS[9].

Používání standardů SDMX pro předávání údajů zabraňuje nejasnostem a nedorozuměním s členskými státy a zjednodušuje proces ověřování údajů, takže je vhodný pro automatizaci.

2.2 Ověřování údajů

Údaje byly systematicky ověřovány pomocí nového nástroje, který kontroluje, zda použité kódy a datové struktury splňují dohodnuté standardy SDMX pro předávání údajů. To zjednodušuje produkční proces a snižuje riziko chyb vzniklých nesprávným kódováním. Není-li předávaný soubor v souladu s platnými standardy SDMX, je automaticky zamítnut. Všechny členské státy obdrží e-mailem oznámení o úspěchu nebo selhání a přes webovou službu mohou získat přístup ke zprávě o ověření prostřednictvím IT.

Od poslední zprávy Eurostat upravil produkční proces tak, aby bylo možné zpracovávat všechny typy formátů SDMX, ať už kompaktní, nebo obecné.

Kromě toho Eurostat při každém čtvrtletním předání provádí kontroly věrohodnosti porovnáním údajů v průběhu času a v rámci všech ekonomických činností klasifikace NACE Rev. 2. V případě významných mezičtvrtletních změn v počtu obsazených pracovních míst nebo volných pracovních míst požádá Eurostat členské státy, aby údaje potvrdily nebo zaslaly opravený soubor údajů. Pokud jsou zjištěny rozsáhlé revize nebo náhlé změny v určité sekci NACE, jsou systematicky sledovány v příslušných zemích.

2.3 Očištění od sezonních vlivů

[7] https://sdmx.org/ (k dispozici pouze v angličtině).

[8] https://webgate.ec.europa.eu/sdmxregistry/ (k dispozici pouze v angličtině).

[9] Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1059/2003 ze dne 26. května 2003 o zavedení společné klasifikace územních statistických jednotek (NUTS) (Úř. věst. L 154, 21.6.2003, s. 1).

Podle článku 1 nařízení Komise (ES) č. 1062/2008 jsou členské státy rovněž povinny předávat údaje očištěné od sezónních vlivů. Tyto údaje o volných pracovních místech a obsazených pracovních místech je nutné poskytnout alespoň pro jednotlivé/souhrnné sekce B–E, F, G–I, J, K, L, M–N, O–Q, R–S NACE Rev. 2. Eurostat používá poskytnuté údaje o volných pracovních místech a obsazených pracovních místech očištěné od sezónních vlivů pro výpočet podílu volných pracovních míst očištěného od sezónních vlivů.

Na úrovni EU a eurozóny jsou obsazená pracovní místa a volná pracovní místa nejprve agregována za členské státy a poté očištěna od sezónních vlivů (přímé očištění od sezónních vlivů).

Eurostat zveřejňuje údaje očištěné od sezónních vlivů za evropské souhrnné ukazatele spolu s údaji, které nejsou očištěné od sezónních vlivů (viz oddíl 4.5).

Eurostat vylepšil přílohu o očištění od sezónních vlivů v národních zprávách o kvalitě. V této aktualizované příloze jsou podrobně popsány zejména použité modely očištění od sezónních vlivů, zjištěné odlehlé hodnoty, rozsah očištění a kolísání výsledků.

3. DOPAD KRIZE COVID-19

3.1 Průzkum v členských státech

V březnu 2020 zahájil Eurostat průzkum, v němž měly země informovat o hlavních problémech, s nimiž se potýkaly při shromažďování údajů od začátku pandemie. Nejčastějším problémem uváděným v průzkumu byla nižší míra odpovědí od podniků z důvodu uzavírání podniků a nových pracovních režimů (zkrácené pracovní úvazky, práce na dálku atd.), což potvrzují soubory metadat za první a druhé čtvrtletí roku 2020.

Ačkoli krize COVID-19 začala ve většině členských států v polovině března 2020, její dopad byl v údajích za první čtvrtletí 2020 v závislosti na referenčním datu shromažďování údajů statistiky volných pracovních míst patrný jen zřídka. Podle očekávání zaznamenala většina zemí ve druhém čtvrtletí roku 2020 meziroční pokles míry volných pracovních míst.

3.2 Dopad na předávání údajů

Navzdory těmto překážkám byly údaje statistiky volných pracovních míst za referenční čtvrtletí 2020Q1 a Q2 předány a zveřejněny včas, a to téměř za všechny členské státy.

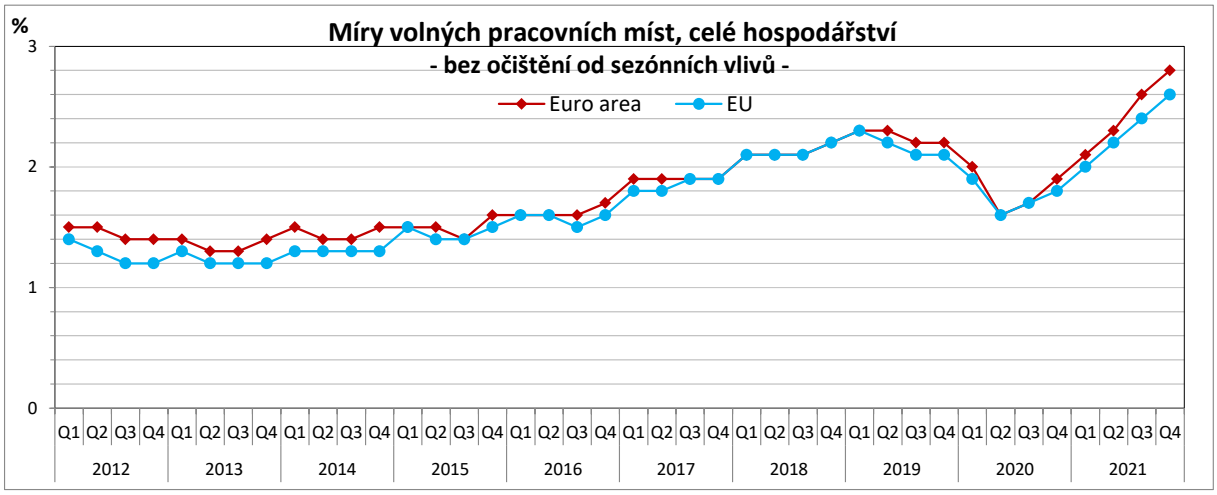
Pouze Francie nebyla schopna předat údaje za první čtvrtletí roku 2020 a obnovila předávání údajů od referenčního období druhé čtvrtletí roku 2020. Itálii se podařilo včas zaslat konečné údaje pro tiskové zprávy za první i druhé čtvrtletí roku 2020, nikoli však odpovídající dřívější předběžné odhady.

3.3 Vývoj statistik volných pracovních míst

Jak ukazuje následující graf, míra volných pracovních míst zaznamenala v období první čtvrtletí roku 2020 až druhé čtvrtletí roku 2020 nejprve prudký pokles, a to jak v eurozóně, tak v EU. Od třetího čtvrtletí roku 2020 se postupně zotavovala až do čtvrtého čtvrtletí roku

2021, kdy v EU dosáhla 2,6 %, což je o 0,3 procentního bodu více než maximum zaznamenané v prvním čtvrtletí roku 2019.

Pokud jde o jednotlivé ekonomické činnosti, největší nárůst statistiky volných pracovních míst ve srovnání s úrovní před pandemií byl zaznamenán v sekcích NACE: J („Informační a komunikační činnosti“), N („Administrativní a podpůrné činnosti“ včetně agentur zprostředkujících práci na přechodnou dobu), I („Ubytování, stravování a pohostinství“) a C („Zpracovatelský průmysl“)[10]

4. KVALITA ÚDAJŮ

Tato část zprávy se zabývá všemi hledisky kvality v evropské statistice volných pracovních míst: relevance, přesnost, včasnost, dochvilnost, soudržnost a srovnatelnost.

4.1 Relevance

Sběr statistických údajů o volných pracovních místech je důležitý pro ekonomickou analýzu, neboť se jedná o jediný zdroj údajů, který měří neuspokojenou poptávku po pracovní síle. Čtvrtletní údaje o volných pracovních místech využívá Komise (Generální ředitelství pro zaměstnanost, sociální věci a sociální začleňování a Generální ředitelství pro hospodářské a finanční záležitosti) a Evropská centrální banka ke sledování krátkodobého vývoje hospodářského cyklu a trhu práce. Míra volných pracovních míst je jedním z hlavních evropských hospodářských ukazatelů[11], které jsou hlavním zdrojem informací pro analýzu a sledování krátkodobého cyklického hospodářského vývoje v EU, eurozóně a jednotlivých zemích EU. To je považováno za lepší ukazatel než odhady, jako jsou ukazatele nedostatku pracovních sil.

Statistiky volných pracovních míst se také používají k analýze vývoje míry nezaměstnanosti pomocí Beveridgeovy křivky, jak to bylo provedeno například ve společné zprávě Komise o

[10] Viz: https://ec.europa.eu/eurostat/databrowser/view/jvs_q_nace2/default/table?lang=en (k dispozici pouze v angličtině, francouzštině a němčině).

[11] Sdělení Komise Evropskému parlamentu a Radě o *statistice eurozóny – „Cesty ke zlepšení metodiky pro statistiku eurozóny a ukazatele“*, KOM(2002) 661.

zaměstnanosti[12], v hospodářských prognózách Komise z podzimu 2021[13] a v několika analytických zprávách OECD.

Statistiky volných pracovních míst by však byly ještě relevantnější, kdyby byly odstraněny stávající mezery v pokrytí malých podniků a sekcí O až S klasifikace NACE Rev. 2, včetně veřejných institucí. To by umožnilo zveřejnit kromě míry také počet volných a obsazených pracovních míst. To prozatím není možné z důvodu neúplného pokrytí ekonomik EU.

Některé země s úplným pokrytím hospodářství označují počet obsazených pracovních míst a volných pracovních míst jako důvěrný. Ve třetím čtvrtletí roku 2022 je bude Eurostat kontaktovat, aby s nimi projednal možné zveřejnění počtu obsazených pracovních míst a volných pracovních míst za celé hospodářství.

4.2 Přesnost

Jako ukazatel přesnosti vypočítávají členské státy variační koeficienty počtu volných pracovních míst (neočištěné od sezónních vlivů), přičemž berou v úvahu vlastnosti složení svého vnitrostátního vzorku. Variační koeficient vyjadřuje standardní chybu jako procento odhadované střední hodnoty. Představuje měřítko variability odhadovaného počtu volných pracovních míst. Podle zpráv o kvalitě za referenční rok 2020 byly variační koeficienty celkového počtu volných pracovních míst ve všech členských státech s výjimkou Irska, Řecka a Kypru nižší než 15 %[14].

Přesnost odhadů významně ovlivňují velikost vzorku a míra odpovědí. Podle zpráv o kvalitě z členských států se velikost vzorku pohybovala od přibližně 2 500 podniků ve Finsku, 2 683 na Maltě, 3 300 na Kypru až po přibližně 100 000 v Polsku a 155 000 v Německu[15].

Míra odpovědí se pohybovala od 13 % v Německu[16] (v případě poštovního šetření provedeného ve čtvrtém čtvrtletí) přes 43 % až 48 % v Řecku (v závislosti na čtvrtletí) až po 97 % a více v Litvě a 99 % v Estonsku. V roce 2020 zůstal medián míry odpovědí v členských státech vysoký a pohyboval se v závislosti na čtvrtletí od 79 % do 86 %.

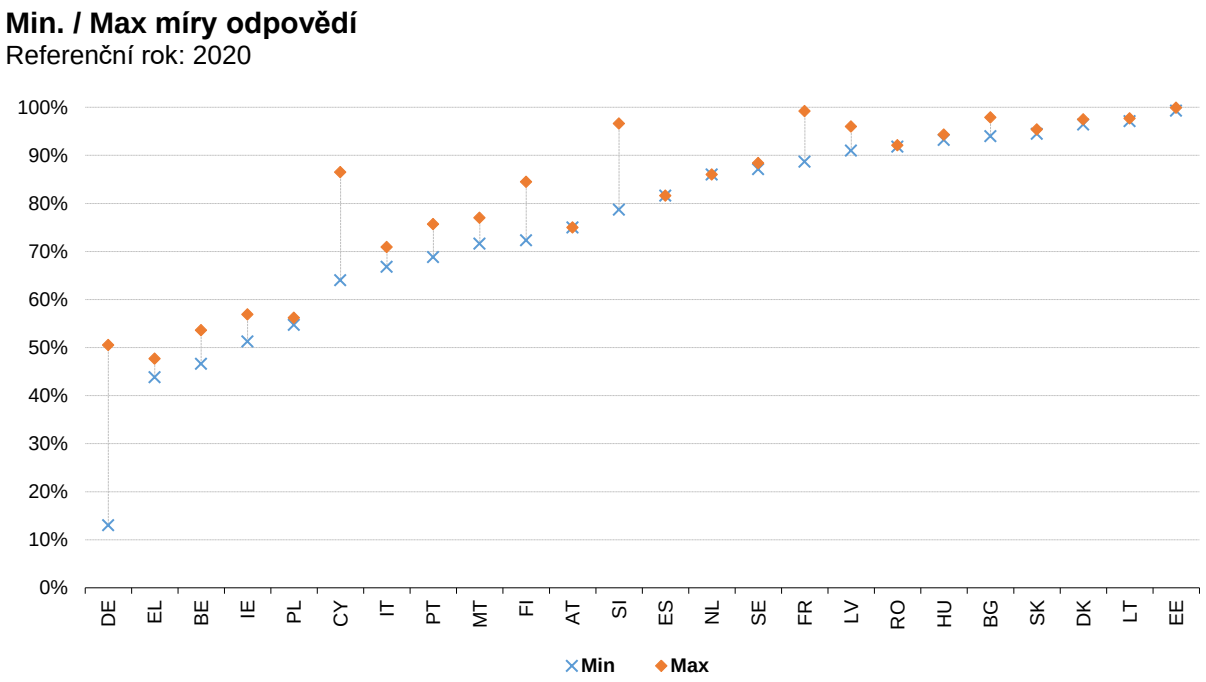
12 https://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=738&langId=en&pubId=8351 (k dispozici pouze v angličtině).

13 Viz: Evropská komise, Generální ředitelství pro hospodářské a finanční záležitosti, Evropská hospodářská prognóza: Podzim 2021, 2021, https://data.europa.eu/doi/10.2765/199989 (k dispozici pouze v angličtině).

14 Viz metadata statistiky volných pracovních míst: http://ec.europa.eu/eurostat/cache/metadata/en/jvs_esms.htm.

15 To odpovídá velikosti vzorku v každém čtvrtém čtvrtletí, kdy se provádí úplné poštovní šetření. Šetření ostatních tří čtvrtletí se provádějí u všech respondentů, kteří absolvovali poštovní šetření.

16 Průzkum volných pracovních míst není v Německu povinný, což vysvětluje nízkou míru odpovědí na poštovní šetření prováděné každé čtvrté čtvrtletí roku. Výsledky z tohoto šetření projdou opětovným vážením s využitím administrativních údajů, a to pomocí zobecněného regresního odhadu, aby se odstranila zkreslení způsobená chybějící odpovědí.

CZ, HR a LU: Nevztahuje se; neprovádí se žádné šetření a používají se administrativní údaje.

CZ, HR a LU: nevztahuje se; neprovádí se žádné šetření a používají se administrativní údaje.

Pokud jde o revize, situace se liší v případě obou zveřejnění míry volných pracovních míst, tj. u bleskových i konečných odhadů. Bleskové odhady, které se zveřejňují v termínu T+50 dnů, mohou být revidovány v termínu T+78 dnů, kdy jsou zveřejněny konečné odhady. Ačkoli bleskové údaje nezahrnují všechny členské státy, revize bleskových odhadů nepřekročily v referenčním období této zprávy v eurozóně a EU 0,1 procentního bodu.

Pokud jde o konečné odhady zveřejněné v termínu T+78 dnů, revize lze měřit srovnáním prvního a druhého předání statistiky volných pracovních míst za dané čtvrtletí. V případě eurozóny a EU revize v míře volných pracovních míst během referenčního období této zprávy nikdy nepřekročily 0,1 procentního bodu.

4.3 Včasnost a dochvilnost

Včasnost předání statistik volných pracovních míst byla obecně uspokojivá jak z hlediska bleskových odhadů, tak z hlediska konečného zveřejnění. Členské státy byly pravidelně upozorňovány na důležitost dodržování povinných lhůt pro předávání údajů o hlavních evropských hospodářských ukazatelích, včetně statistik volných pracovních míst. Ačkoli v případě Řecka byla občas zaznamenána určitá zpoždění, nedošlo k žádným strukturálně opožděným dodáním, která by mohla narušit včasné zveřejnění statistiky volných pracovních míst.

4.4 Soudržnost a srovnatelnost

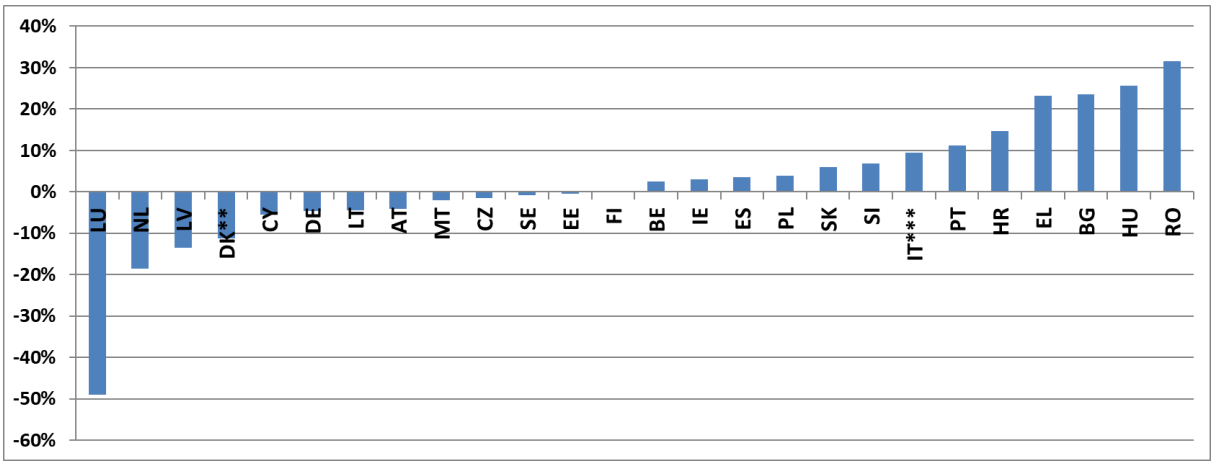
Na evropské úrovni není k dispozici žádný jiný harmonizovaný zdroj, který by měřil neuspokojenou poptávku na trhu práce a který by bylo možné použít pro porovnání se

statistikou volných pracovních míst. Mnoho členských států počítá volná pracovní místa nahlášená veřejným službám zaměstnanosti, ale je problematické použít tyto údaje k posouzení konzistence statistiky volných pracovních míst. Důvodem je, že tyto údaje mohou být nepřesné z důvodu nedostatečného pokrytí, protože ne všechna volná pracovní místa jsou nahlášena veřejným službám zaměstnanosti, a/nebo nadměrného pokrytí, pokud některá obsazená volná pracovní místa stále zůstávají v administrativní evidenci. Statistiky volných pracovních míst z administrativních zdrojů navíc vycházejí z vnitrostátních definic, které se v jednotlivých zemích liší.

Počet obsazených pracovních míst, který je jmenovatelem míry volných pracovních míst, lze porovnat s informacemi z jiných zdrojů, zejména s počtem zaměstnanců vykázaným v šetření pracovních sil. Porovnání a následná hodnocení rozdílů však musí zohledňovat koncepční rozdíly a rozdíly související se šetřením mezi zdroji. Zejména statistika volných pracovních míst je odhadována na základě vzorku podniků, zatímco šetření pracovních sil je založeno na vzorku domácností.

Jak ukazuje následující obrázek, rozdíl mezi počtem zaměstnanců zjištěným v rámci šetření pracovních sil a počtem obsazených pracovních míst zjištěným v rámci statistiky volných pracovních míst se pro celé hospodářství obecně pohybuje mezi –20 % a +20 % s výjimkou Lucemburska (–49 %), Řecka (23 %), Bulharska (24 %), Maďarska (26 %) a Rumunska (32 %).

Relativní rozdíl mezi počtem zaměstnanců (šetření pracovních sil) a obsazených pracovních míst (statistika volných pracovních míst) pro sekce NACE B–S, roční údaje za rok 2020*

* Žádné informace za FR; statistika volných pracovních míst ve Francii se vztahuje pouze na podniky s více než 10 zaměstnanci a nemůže být porovnávána s údaji z šetření pracovních sil.

** DK: porovnání pro souhrnné sekce NACE B–N.

*** IT: Obsazená pracovní místa nejsou zaznamenávána v případě sekce O a jen velmi částečně v případě sekcí P a Q. Proto byly tyto oddíly v tomto porovnání s údaji z šetření pracovních sil vynechány.

Záporný rozdíl naměřený v Lucembursku lze vysvětlit velkým podílem přeshraniční práce, který vytváří velké rozdíly mezi domácím pojetím trhu práce použitým v šetření pracovních sil a vnitrostátním pojetím použitým ve statistice volných pracovních míst: šetření pracovních sil sleduje pouze rezidentní domácnosti, zatímco statistiky volných pracovních míst pokrývají rezidentní podniky, včetně jejich nerezidentních (tj. přeshraničních) pracovníků.

V případě Řecka zjištěný rozdíl poukazuje na rozdíly mezi oběma zdroji, pokud jde o metodiku a definice. Zejména údaje o volných pracovních místech se týkají pouze podniků se třemi a více zaměstnanci. Některé podniky nemusely být v rámci výběru vzorku zachyceny, protože začaly fungovat až po aktualizaci registru podniků, což vedlo k podhodnocení počtu obsazených míst.

V bulharské zprávě o kvalitě se uvádí, že definice zaměstnanců používaná v rámci šetření pracovních sil je širší než u statistiky volných pracovních míst. Zahrnuje zejména osoby pracující na základě obchodní smlouvy (smlouva o provedení určité práce), osoby pracující na základě smlouvy o řízení a kontrole a osoby pracující bez jakékoli smlouvy. Šetření pracovních sil navíc nezahrnuje vojenský personál.

Maďarsko ve svých statistikách o volných pracovních místech neuvádí podniky s méně než pěti zaměstnanci, což částečně vysvětluje zjištěný rozdíl.

Rumunsko ve své zprávě o kvalitě vysvětlilo, že rozdíly mezi šetřením pracovních sil a statistikou volných pracovních míst, pokud jde o počet obsazených pracovních míst, odrážejí skutečnost, že obsazená pracovní místa zjišťovaná metodami statistiky volných pracovních míst nezahrnují:

- jednotlivce, jejichž pracovní smlouva je na určitou dobu pozastavena (z důvodu mateřské dovolené, rodičovské dovolené, pracovní neschopnosti či neplacené dovolené nebo z důvodu jiného druhu nepřítomnosti),
- pracovní místa, která, byť dočasně pozastavena, by se mohla uvolnit a obsadit na omezenou dobu, a
- pracovní místa v ozbrojených silách nebo v neformálním sektoru.

Eurostat bude společně s odpovědnými vnitrostátními orgány výše uvedených zemí nadále sledovat nesrovnalosti mezi počtem zaměstnanců zjištěným v rámci šetření pracovních sil a počtem obsazených pracovních míst zaznamenaným ve statistice volných pracovních míst.

Je také důležité, aby volná pracovní místa a pracovní místa agentur zprostředkovávajících dočasnou práci byla zahrnuta a zařazena do sekce N klasifikace NACE Rev. 2.

Hlavní výzvou v oblasti srovnatelnosti pak je, aby všechny členské státy pokrývaly ve svých šetřeních týkajících se volných pracovních míst celou ekonomiku, tj. aby zahrnovaly také malé podniky a sekce O až S NACE Rev. 2, včetně veřejných institucí. Od poslední zprávy o pokroku dosáhly Itálie a Malta značného pokroku a jejich údaje statistiky volných pracovních míst nyní zahrnují podniky s méně než 10 zaměstnanci. Jak je však uvedeno v bodě 1.2, údaje za Dánsko, Francii a Itálii stále nejsou plně srovnatelné s údaji ostatních členských států.

4.5 Dostupnost a srozumitelnost

Statistiky volných pracovních míst se šíří standardními distribučními kanály Eurostatu, konkrétně prostřednictvím online databáze a stránek „Statistics Explained“ (Vysvětlení

statistiky) na internetových stránkách Eurostatu[17]. Na této internetové stránce jsou k dispozici aktuální informace o míře volných pracovních míst jak pro evropské souhrnné ukazatele, tak pro jednotlivé členské státy, včetně grafů vývoje v čase. Vzhledem k tomu, že statistika volných pracovních míst patří k hlavním evropským hospodářským ukazatelům, je každé čtvrtletí zveřejňována tisková zpráva[18].

Metadata poskytovaná uživatelům na podporu vydávání údajů byla aktualizována na základě ročních zpráv o kvalitě poskytovaných členskými státy. Tyto údaje jsou k dispozici na internetových stránkách Eurostatu[19].

5. ZÁVĚRY

V uplynulých třech letech Eurostat pokračoval ve zlepšování předávání (s podporou národních statistických úřadů), ověřování a šíření evropské statistiky volných pracovních míst. Pokud jde o očištění od sezonních vlivů, Eurostat shromáždil od členských států podrobné metodické informace a zpřístupnil je uživatelům jako přílohu výročních zpráv o kvalitě.

Krize COVID-19 měla dopad na shromažďování údajů statistiky volných pracovních míst, zejména pokud jde o míru odpovědí. Všechny členské státy však dokázaly předat údaje statistiky volných pracovních míst včas, s výjimkou Francie za jedno čtvrtletí. Dopad na hospodářství byl patrný v časových řadách statistiky volných pracovních míst: po výrazném poklesu v prvním a druhém čtvrtletí roku 2020 se míra volných pracovních míst obnovila a dokonce překročila úroveň před pandemií, zejména v sekci J klasifikace NACE Rev. 2 („Informační a komunikační činnosti“).

Navzdory krizi byly evropské souhrnné ukazatele zveřejněny podle plánu. Obecně byly u evropských souhrnných ukazatelů zaznamenány pouze velmi malé revize, a to jak u bleskových, tak u konečných odhadů.

Pro další zlepšení srovnatelnosti statistiky volných pracovních míst v jednotlivých zemích je důležité, aby všechny členské státy plně pokryly veřejný sektor (v případě Dánska a Itálie) a malé podniky (v případě Francie). Lepší pokrytí by umožnilo zveřejnit kromě míry volných pracovních míst také počet volných pracovních míst pro souhrnné evropské ukazatele. Eurostat se bude touto otázkou nadále zabývat v úzké spolupráci s dotčenými zeměmi v rámci probíhajícího přezkumu právních předpisů EU týkajících se statistiky trhu práce o podnicích.

---

[17] Viz: http://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php/Job_vacancy_statistics a http://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php/Job_vacancy_and_unemployment_rates_-_Beveridge_curve (k dispozici pouze v angličtině).

[18] Informace o euro ukazatelích naleznete v harmonogramu zveřejňování: https://ec.europa.eu/eurostat/news/euro-indicators/release-calendar (k dispozici pouze v angličtině, francouzštině a němčině).

[19] Viz metadata statistiky volných pracovních míst a zprávy EU a národní zprávy o kvalitě: https://ec.europa.eu/eurostat/cache/metadata/en/jvs_esms.htm (k dispozici pouze v angličtině)

Cílem tohoto projektu je vyhodnotit a modernizovat celou legislativu EU v oblasti statistiky trhu práce o podnicích. V oblasti statistiky volných pracovních míst hodlá Eurostat navrhnout následující zlepšení:

- odstranit možná zkreslení zahrnutím všech ekonomických činností a velikostí podniků, včetně malých podniků s méně než 10 zaměstnanci, veřejných institucí a veřejného sektoru,
- zavést cíle v oblasti přesnosti pro počet volných a obsazených pracovních míst a
- v právních předpisech upřesnit statistické jednotky používané pro shromažďování údajů statistiky volných pracovních míst a omezit je na podniky a místní jednotky.

Další návrhy by mohly vzejít z veřejné konzultace, která proběhla na internetových stránkách Komise Podělte se o svůj názor. To byla příležitost pro všechny zúčastněné strany, aby vyjádřily svou spokojenost se statistikami trhu práce o podnicích, včetně statistiky volných pracovních míst, a navrhly možná zlepšení.

Eurostat bude i nadále v pravidelných intervalech sledovat soulad a kvalitu statistiky volných pracovních míst na základě dodaných údajů a další vnitrostátní dokumentace, včetně zpráv o kvalitě, a bude se tím důsledně zabývat s příslušnými národními statistickými úřady.